

מזונות מאת עו"ד איתן ליפסקר

מה ההבדל בין מזונות אשה למזונות ילדים

בדין היהודי קיימת אבחנה בין מזונות אשה למזונות ילדים. מזונות אשה נובעים מקשר הנישואין ונפסקים בד"כ עם מתן הגט. מזונות אלו מושפעים מהתנהגות האשה, מושפעים במישרין מרמת חיי הצדדים ועשויים להתבטל כליל אם האשה עובדת ומשתכרת למחייתה. מזונות הילדים נובעים מקשר ההורות (ולא קשורים בנישואי / גירושי ההורים) והשפעת רמת החיים של הצדדים על מזונות אלו הנה פחותה.

להיכן פונים כדי לקבוע את המזונות - לבית הדין הרבני או לבית המשפט לענייני משפחה

נושא קביעת מזונות האשה נתון לסמכות מקבילה של בית המשפט לענייני משפחה ושל בית הדין הרבני (כאשר נושא זה מצורף לתביעת גירושין ועומד בתנאים שקבעה פסיקת בתי המשפט). הבחירה בין הערכאות נתונה לצד המגיש ראשון את ההליך ובד"כ בהתאם לכך תקבע הסמכות לדון בענין. יחד עם זאת מדובר בנושא משפטי מורכב וסבוך, אשר פסיקות בתי המשפט משנות אותו מפעם לפעם. נושא קביעת מזונות הילדים מסור לסמכות בלעדית של בית המשפט לענייני משפחה, אלא אם כן הסכימו שני הצדדים במפורש כי בית הדין הרבני ידון בענין.

מה נכלל במזונות

מזונות האשה עפ"י הדין היהודי כוללים את כל צרכיה, כפי שהורגלה להם במהלך חייה עם הבעל. מזונות ילדים עפ"י הדין היהודי כוללים רובד בסיסי של צרכי כלכלה ביגוד חינוך ודיוור. הרובד הבסיסי הנו באחריות מוחלטת של האב, בהתאם לגיל הילדים. על רובד בסיסי זה יש להוסיף צרכים נוספים שהאחריות להם מחולקת בין שני ההורים באופן יחסי להתפלגות הכנסותיהם.

מהו סכום המזונות וכיצד הוא נקבע

מזונות האשה עפ"י הדין היהודי כוללים את כל צרכיה, כפי שהורגלה להם במהלך חייה עם הבעל. סכום המזונות. כעקרון, חיוב מזונות האשה אינו מושפע משינוי לרעה בהכנסתו של הבעל, אולם בפועל, אם מדובר בשינוי אמיתי והבעל ממצה את יכולתו, תהיה לכך השפעה. כעקרון, מזונות הילדים ברובד הבסיסי אינם מושפעים מיכולתו של האב וחיובו לשאת בהם הנו אבסולוטי. בפועל אם מדובר ביכולת מוגבלת באופן אמיתי ובאב הממזה את יכולתו, יתחשב בכך בית המשפט. בהתאם לפסיקת בתי המשפט לענייני משפחה בשנים האחרונות עומד סכום המזונות (ברובד הבסיסי, ללא הוצאות שכר דירה / משכנתא) על סכום של 1,250-1,400 ₪ לחודש. על סכום זה יש להוסיף חלק מהוצאות הדיוור והחינוך. על הרובד הבסיסי יש להוסיף צרכים נוספים שהאחריות להם מחולקת בין שני ההורים באופן יחסי להתפלגות הכנסותיהם.

עד מתי משלמים מזונות ילדים

עפ"י הדין היהודי, עד גיל 15 חיוב המזונות המוטל על האב (בהתאם לאמור לעיל) הנו אבסולוטי. מגיל 15 ועד לגיל 18 או סיום הלימודים בתיכון (לפי המאוחר) חלה החובה על שני ההורים ביחס להכנסותיהם. במהלך שירות החובה בצבא חלה על החייב במזונות חובה לשלם 1/3 משיעור המזונות ששולם עד אז.

כיצד משנים את סכום המזונות

סכום המזונות נתון לשינוי במקרה שחל שינוי נסיבות מהותי מאז נפסקו המזונות החלים. במקרה של מזונות ילדים שנקבעו בהסכם בין הוריהם, עשוי בית המשפט לשנות את הסכום גם בלא שחל שינוי נסיבות מהותי, אלא מכח הקביעה כי הילדים אינם מחוייבים להסכם בין הוריהם.

כיצד מבטיחים את תשלום המזונות

במקביל להגשת תביעת מזונות ניתן לבקש הטלת עיקול על נכסים / כספים של הנתבע, אולם בית המשפט יטיל עיקול רק עד לגובה המזונות החודשיים המתבקשים למשך שנתיים (מזונות לחודש X 24 חודשים). לאחר מתן פסק דין ניתן לבקש הטלת עיקול קבוע.